

Til medlem af Inatsisartut
Villy Olsvig(IA)
Her/

Besvarelse af §37 spørgsmål fra Medlem af Inatsisartut, Villy Olsvig vedrørende offentlig hjælp og beskæftigelse.

29-06-2017
Sags nr. 2017 - 14199
Akt. id. 5658136

Jeg takker medlem af Inatsisartut for spørgsmålene:

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iniian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Har Naalakkersuisut et mål om at alle arbejdsduelige hænder skal beskæftiges? Har Naalakkersuisut et mål om alle arbejdsduelige så vidt muligt skal i beskæftigelse?**

Socialpolitikken bør hvile på et grundprincip om ret og pligt, som betyder, at de der kan bidrage til samfundet også har en pligt hertil. Omvendt har de svageste i samfundet også en ret til hjælp, herunder hjælp til at genvinde arbejdsevne for dem der har denne mulighed eller hjælp til livets ophold for dem der ingen arbejdsevne har.

Der blev i 2015 gennemført en førtidspensionsreform, der sigter på at give førtidspensionister med en vis arbejdsevne en mulighed for at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet. At være en del af fællesskabet og bidrage til samfundet med den arbejdsevne man har, skal være en ret, men også en pligt. Mange førtidspensionister vil opleve en ganske betydelig forbedring af deres levevilkår og livskvalitet gennem muligheden for en stabil og varig tilknytning til arbejdsmarkedet. En bedre og varig tilknytning til arbejdsmarkedet, en mere stabil hverdag og for børnene en stabil tilknytning til en daginstitution og skole, vil også kunne medvirke til at nedbryde en negativ social arv.

Som bebudet i koalitionsaftalen er der behov for yderligere reformer, herunder en reform af offentlig hjælp. Naalakkersuisut agter derfor i løbet af 2017 at igangsætte en omfattende analyse af offentlig hjælp. Analysen skal både kigge på samspilsproblemerne i forhold til arbejdsmarkedet og andre offentlige ydelser, og hvordan vi kan sikre, at flere kommer i beskæftigelse og færre havner på offentlig hjælp. Særligt bekymrende er det, at en stor andel af offentlig hjælp modtagerne er unge under 29 år, og at der er mange offentlig hjælp modtagere, der hænger fast i systemet og ikke får den nødvendige hjælp til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Disse problemstillinger må vi have gennemanalyseret og fundet løsninger på.

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi supplerer:

"Naalakkersuisut har et klart mål om at alle arbejdsduelige hænder så vidt muligt skal beskæftiges. Som del af Rigsfællesskabet har Grønland tiltrådt ILO konventionen nr. 122 om beskæftigelsespolitik, hvor bl.a. artikel 1 siger, at "Med henblik på at fremme økonomisk vækst og udvikling, højne levestandarden, imødekomme arbejdskraftsbeho-

vene samt løse arbejdsløsheds- og underbeskæftigelsesproblemet skal et vigtigt mål for hver enkelt medlemsstat være at udarbejde og gennemføre en aktiv politik, der tager sigte på fremme af fuld og produktiv beskæftigelse på grundlag af frit valg." Naalakkersuisut har i beskæftigelsesstrategien "Et trygt arbejdsmarked" lagt en klar linje for, hvordan flest mulige opnår fuld og produktiv beskæftigelse fremfor at være på offentlig forsørgelse. Beskæftigelsesstrategien er en gennemgribende reform af det grønlandske arbejdsmarked, der indeholder 16 konkrete initiativer fordelt på 4 fokusområder, som er:

- Bedre vejledning af ledige borgere over hele landet i de nyetablerede Majoriaq
- Flere midler til opkvalificering, herunder en væsentlig bedre indsats for ungdomsgruppen
- En styrkelse af lovgivningen og rammerne
- Øget beskæftigelse over hele landet gennem målrettede erhvervsinitiativer

De 16 initiativer i beskæftigelsesstrategien er som følger:

INITIATIV 1. Der åbnes en gratis og landsdækkende Jobportal

INITIATIV 2. Ressourcerne på arbejdsmarkedskontorerne og Piareersarfiit skal udnyttes bedre

INITIATIV 3. Øget opkvalificering af grønlandsk arbejdskraft til råstofsektoren

INITIATIV 4. Ungdomsarbejdsløsheden skal reduceres markant

INITIATIV 5. Det skal være lettere at flytte efter job

INITIATIV 6. Tilsynet med udefrakommende arbejdskraft trappes op

INITIATIV 7. Flere skal tilbydes revalidering

INITIATIV 8. Matchgruppering og ikke-jobklare arbejdssøgende

INITIATIV 9. Udmøntning af projekter under Anlægs- og Renoveringsfonden

INITIATIV 10. Kortlægning af indhandlingsanlæg i bygderne

INITIATIV 11. Nye og permanente arbejdspladser i nye brancher og vækstområder

INITIATIV 12. IBA som et værktøj til at sikre lokale arbejdspladser

INITIATIV 13. Fiskeritiltag og levende ressourcer

INITIATIV 14. Strukturpolitiske tiltag, incitamentsstrukturer og tiltag på uddannelsesområdet

INITIATIV 15. Mandetimeordning

INITIATIV 16. Anlæg af grusbaner i mindre byer

Naalakkersuisut ser desuden positivt på de sidste års fremgang med hensyn til de registrerede arbejdssøgende, der er faldet betydeligt siden 2014. Der er stadig behov for en stor indsats, særligt overfor unge under 30 år og Naalakkersuisut har igangsat en lang række initiativer, herunder bl.a. et lovforslag om virksomheder og myndigheder samfundsansvar ved ansættelse af lærlinge og praktikanter, der er til behandling til EM 2017. Desuden er der nedsat arbejdsgrupper, der skal komme med anbefalinger om tiltag, der kan reformere offentlig hjælp og arbejdsmarkedsydelsen med henblik på at styrke incitamenterne for de personer, der er jobklare om at forblive tættere på beskæftigelse"

2. Har kommunerne mulighed for at stramme yderligere op, jf. § 13 i Inatsiartutforordning nr. 15 af den 20. november 2006?

Spørgsmålet forstås således, at det ønskes belyst om kommunerne har mulighed for at stramme yderligere, så ydelserne sænkes. Af forordningens §13 stk. 1 fremgår, at størrelsen på offentlig hjælp til forsørgelse og til faste udgifter fastsættes skønsmæssigt. Kommunen har således en mulighed for at udøve et skøn i forhold til den trangsmæssige situation. Dette resulterer imidlertid også i, at forvaltningen af Inatsisartutforordning om offentlig hjælp administreres forskelligt i de respektive kommuner, hvilket forekommer uhensigtsmæssigt.

Mange borgere på offentlig hjælp er udfordret af problemer, der gør det vanskeligt for dem at fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet. I den forbindelse er det dog vigtigt at nævne, at det fremover er af afgørende betydning, at borgere får hjælp til at komme videre. Det kan være tilbud i form af behandling, genoptræning, hjælp til at løse sociale problemer i familien, revalidering, herunder uddannelsesforløb, praktikforløb m.v. Herved vil langt flere kunne sikres fodfæste på arbejdsmarkedet.

3. Har en kommune i henhold til stk. 5 i forbindelse med opstramning af hjælpe-foranstaltninger, mulighed for kun at yde halvdelen af hjælpen til f.eks. husleje, elektricitet m.v.?

§13, stk 5 omhandler situationer, hvor trangssituationen er selvforskyldt. D.v.s. at kommunen skal foretage en vurdering af, om borgeren har haft tilstrækkelige midler til at betale faste udgifter og opretholde en rimelig levestandard, men at borgeren har handlet uansvarligt og eksempelvis derved har svigtet sin forsørgerpligt over børn i familien. I disse tilfælde kan kommunen kun yde halvdelen af det beløb, der ellers ville blive udbetalt. Dog skal kommunen tage hensyn til eventuelle børns tarv.

Oftest ser man selvforskyldte trangssituationer i forbindelse med alkoholmisbrug, problemer med ludomani og afhængighed af rusmidler. Derfor er der også taget initiativ til, dels at udvide tilbuddene om misbrugsbehandling og behandling for ludomani, dels at gøre tilbuddene gratis. Samtidig er der etableret et forsøgsprojekt om økonomisk rådgivning til borgere og familier, der eksempelvis er gældsplagede, har vanskeligt ved at overskue at administrere deres egen økonomi o.l. Lignende projekter har vist meget positive resultater bl.a. i Danmark, hvor mange udsættelser af egen bolig er undgået.

4. Hvis kommunerne ved egen drift kan stramme op på offentligt hjælp, kan man forestille sig, at sådanne opstramninger kan medføre at folk bliver udsat fra deres boliger og kan få alvorlige konsekvenser for børn?

Af loven fremgår flere steder explicit, at kommunen skal hensyn til eventuelle børns tarv og tilsikre, at deres behov tilgodeses. Der foreligger ikke oplysninger om, at anvendelsen af §13, Stk. 5, skulle have ført til udsættelser af familier med børn.

5. Har familiesammensætningen en betydning ved udregning af offentligt hjælp, dvs. hvor mange børn der er i en familie?

Ja.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Sara Olsvig